

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 618

Din 09.09.2020

Dosar nr.: 22/2020

Petiția nr.: 292/17.02.2020

Petent:

Reclamat: UAT Borșa prin reprezentant legal primar Timis (R1), (R2)

Obiect: refuzul eliberării cărții de identitate

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

2. UAT Borșa prin reprezentant legal primar Timis cu sediul în Borșa, Str. Floare de Colț, Nr. 1A, Jud. Maramureș

3. , cu sediul în Borșa, Str. Floare de Colț, Nr. 1A, Jud. Maramureș

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Petentul a solicitat schimbarea cărții de identitate pe un alt domiciliu. Partea reclamată a prelungit termenul de eliberare deoarece, conform unei Decizii Civile a Curții de Apel Cluj, petentul nu era proprietarul imobilului.

III. Citarea părților

5. În temeiul art. 20 alin(4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

6. Prin adresa nr. 1317/24.02.2020 a fost citat petentul, iar prin adresa nr. 1317/24.02.2020 au fost citate părțile reclamate pentru termenul stabilit de Consiliu, la data de 24.03.2020, ora 10:00. În urma evoluției situației epidemiologice generate de răspândirea epidemiei de coronavirus, s-a dispus suspendarea audierilor. Prin adresa nr. 4490/27. 07.2020 li s-a pus în vedere părților că audierile pot avea loc online pe aplicația ZOOM. În urma solicitării petentului nr. 4714/03.08.2020 s-a dispus prin adresa nr. 4750/05.08.2020 audierea părților, online pe ZOOM, în data de 13.08.2020, ora 10.00.

7. În data de 13.08.2020 ora 10.00 partea reclamată a fost prezentă la audieri iar petentul nu a reușit să se conecteze online pe ZOOM. În consecință, petentul nu a mai dorit o audiere ulterioară online și, printr-o adresă, a solicitat soluționarea cauzei în lipsă.

8. Partea reclamată (R1) a depus punct de vedere.

9. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

10. În data de 03.08.2019 petentul s-a prezentat la sediul părții reclamate pentru eliberarea unei adeverințe pentru a-i servi la depunerea documentelor în vederea schimbării cărții de identitate.

11. Petentul dorea schimbarea cărții de identitate pe un alt domiciliu și pentru faptul că actul era deteriorat. Cererea de eliberare actului de identitate a fost depusă pe data de 09.08.2019.

12. Ulterior depunerii actelor, i s-ar fi spus petentului că poate ridica cartea de identitate în aproximativ o săptămână. În data de 17.08.2019 petentul s-a prezentat la SPCLEP Borșa care se află în subordinea părții reclamate(R1) pentru a ridica actul de identitate.

13. Din cauza unor neînțelegeri, petentului nu i-a fost eliberat actul de identitate. Acesta ar fi discutat atât cu Secretarul Primăriei cât și cu primarul pentru rezolvarea problemei, petentul insistând că este necesar să i se elibereze actul de identitate având în vedere că se apropiau alegerile și dorea să își exercite dreptul de vot.

14. Petentul consideră că nu i-a fost eliberat la timp actul de identitate deoarece primarul știa că are o altă opinie și o altă apartenență politică.

15. De asemenea, petentul precizează că în luna decembrie a dorit să plece din țară dar nu a fost posibil deoarece nu avea act de identitate.

16. În data de 08.01.2020 i s-a eliberat petentului actul de identitate care ar fi fost emis în data de 26.08.2020.

17. Durata totală calculată de petent pentru eliberarea actului de identitate a fost de 150 de zile.

18. Motivul pentru care nu i-ar fi fost eliberat actul de identitate a fost acela că sora petentului ar fi depus o sentință definitivă pentru imobilul pe care petentul ar fi dorit să îl stabilească ca domiciliul. Petentul ar fi adus la cunoștință părți reclamate (R2) ca acea sentință nu este definitivă întrucât s-a intentat recurs la ICCJ.

ICCJ a casat Decizia Civilă și a trimis cauza spre rejudecare. S-a pronunțat Decizia Civilă nr. 713 din 11 martie 2020.

19. Petentul ne învederează că a depus numeroase sesizări împotriva primarului cu privire la anumite ilegalități care ar fi fost săvârșite în administrație.

20. Primarul l-ar fi întrebat pe petent cu cine votează la alegerile prezidențiale iar acesta i-ar fi răspuns „*cu domnul Iohannis*”, replica primarului ar fi fost „*bine, îl vei vota peste 4 ani, când vei avea buletin.*”

Susținerile părții reclamate

21. Părțile reclamate ne precizează următoarele aspecte:

- sora petentului a solicitat înregistrarea bunurilor de pe strada Dragoș Vodă, un teren și o casă, bunuri care la data solicitării erau înregistrate pe numele petentului. Cererea a fost aprobată deoarece au fost anexate sentințele civile care au rămas definitive, din care reiese că sora petentului are drept de proprietate;
- s-a constatat conform cărții funciare că sora petentului este proprietara atât a terenului cât și a imobilului;
- Curtea de Apel Cluj prin Decizia Civilă nr. 5/A/2019, a respins ca nefondat apelul petentului.

22. Astfel, la data solicitării adeverinței de la registrul agricol, petentul avea cunoștință că nu mai deține acel imobil, cu toate acestea a solicitat emiterea cărții de identitate la acel imobil.

23. Partea reclamată ne învederează faptul că petentul a solicitat pe calea Ordonanței Președințiale în 30.09.2019 bransarea la apă curentă având în vedere că imobilul situat pe Str. Dragoș Vodă a fost debransat la solicitarea surorii sale, care era și proprietar. În această cauză Judecătoria Vișeu de Sus respinge cererea și reține : „ În ceea ce privește aparența dreptului, se constată că imobilul de natură construcție tip casă P+2E+M, situat în Borșa, Str. Dragoș Vodă, formează proprietatea numitei N.A.G. aspect care rezultă din Sentința Civilă nr. 975/27.07.2018 pronunțată de Tribunalul Maramureș și rămasă definitivă prin decizia 5/A/15.01.2019 a Curții de Apel Cluj”.

24. Petentul, pe calea Ordonanței Președințiale depusă la Judecătoria Vișeu de Sus, a solicitat să se dispună obligarea părții reclamate la emiterea actului de identitate. Prin sentința civilă nr.103/30.01.2020, în temeiul art. 406 Cod de Procedură Civilă, instanța a luat act de renunțarea la judecată solicitată de petent.

25. În dosarul înregistrat pe rolul Judecătoriei Vișeu de Sus sub nr. 2428/336/2019, numita (sora petentului) a formulat acțiune de evacuare a petentului, iar prin Sentința Civilă nr.307/06/03.2020 s-a admis cererea și s-a dispus evacuarea petentului.

26. În urma adresei nr. 1004/2020, la data de 08.01.2020, petentului i-a fost eliberată cartea de identitate. Adresa menționată a făcut obiectul unei petiții către Consiliul Județean Maramureș, care a adresat rugămintea părții reclamate de a elibera cartea de identitate, petentului.

27. Partea reclamată i-a învederat petentului, printr-o adresă, că Sentința Civilă nr. 975/2018 este rămasă definitivă prin Decizia nr. 5/A/2019 pronunțată de Curtea de Apel Cluj, nefiind suspendate efectele acesteia, conform art. 484 Cod procedură civilă.

28. Având în vedere cele relatate mai sus, ICCJ în data de 18 noiembrie 2019 s-a pronunțat asupra admisibilității în principiu a recursului în sensul că prin raport se verifică dacă recursul a fost înregistrat în termen, îndeplinirea condițiilor de formă prevăzute sub sancțiunea nulității, dacă recursul a fost timbrat, se verifică motivele

de casare prevăzute la art. 488 Cod de procedură civilă și nicidecum cu privire la soluția pe care o va pronunța în această etapă procesuală.

V. Motivele de fapt și de drept

29. În fapt, Colegiul director reține spre analiză posibilul tratament discriminatoriu pe baza criteriului convingerilor sau a apartenenței politice. Petentul se consideră discriminat pe baza acestor criterii deoarece părțile reclamate i-ar fi refuzat eliberarea actului de identitate. În urma acestui refuz petentul nu a putut vota la alegerile prezidențiale și nu a putut călători în străinătate.

30. În drept, coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

31. Pe fond, în strânsă legătură cu obiectul petiției și incidența acestuia la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. (1) din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2 alin. (1) deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2 alin. (1), și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit pe baza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

32. Prin urmare, Colegiul Director reține că, pentru ca o faptă să fie calificată drept faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

d) Tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

33. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță trebuie să fie corelat cu apartenența lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, respectiv art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis.

34. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi

aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Ori, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai în baza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petentă constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

35. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

36. În ceea ce privește afirmațiile pe care reprezentatul părții reclamate (R1) le-ar fi adresat petentului: *„bine, îl vei vota peste 4 ani, când vei avea buletin”* acestea nu pot fi reținute având în vedere că petentul nu a probat aceste afirmații prin martori sau orice alte mijloace de probă, conform Art. 72 din Procedura Internă emisă prin Ordinul nr. 144 din 11 aprilie 2008 care prevede: *„Petentul, respectiv persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoana împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare.”*

37. În speța de față, Colegiul director constată că petentul reclamă o faptă de discriminare pe baza criteriul apartenenței politice sau al convingerilor având în vedere că nu i-a fost eliberat actul de identitate în termenul legal, și, în consecință acesta nu și-a putut exercita dreptul de vot și nu a putut călători în străinătate.

38. Din documentele depuse la dosar de părți reiese că petentul a solicitat schimbarea actului de identitate pe un alt domiciliu. Domiciliul în cauză, conform unor Sentințe Civile depuse la dosar, s-a dovedit a fi al sorei petentului, astfel că

acesta avea nevoie de acordul acesteia pentru a putea fi eliberat actul de identitate.

39. În cauză, nu a fost vorba de o tergiversare a eliberării actului de identitate ci de elucidarea dreptului de proprietate pe care se dorea schimbarea actului de identitate.

40. Chiar dacă petentul a intentat un recurs la Înalta Curte de Casație și Justiție în urma căruia s-a casat decizia Curții de Apel și s-a dispus rejudecarea (Decizia civilă nr. 713/11/03/2020), acest aspect nu presupune și suspendarea efectelor deciziilor anterioare, până la Sentință definitivă.

41. În urma analizării documentelor aflate la dosar, având în vedere criteriile indicate de petent, Colegiul director constată că nu se poate reține că faptele imputate în sarcina părților reclamate au fost determinate de criteriile apartenenței politice sau convingerilor. Părțile reclamate au justificat posibila tergiversare a eliberării actului de identitate prin faptul că au existat Sentințe Civile definitive care nu certificau dreptul de proprietate al petentului asupra imobilului pe care se solicita schimbarea actului de identitate.

42. În speța dedusă analizei C.N.C.D., Colegiul director constată că aspectele sesizate de petent nu constituie faptă de discriminare potrivit art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nefiind îndeplinite condițiile cerute de lege pentru ca o faptă să fie discriminatorie, neputând fi reținut un raport de cauzalitate între faptele reclamate și criteriile invocate de petent.

Fată de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

- 1.** Cu privire la posibilele afirmații pe care reprezentatul părții reclamate (R1) le-ar fi adresat petentului: „bine, îl vei vota peste 4 ani, când vei avea buletin”, Colegiul Director constată că nu se pot reține mijloace de probă care să determine incidența art. 2 din Ordonanța de Guvern nr.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și aprobările ulterioare, republicată;
- 2.** Faptele nu reprezintă discriminare raportat la art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000, republicată, lipsă legătură de cauzalitate între criteriile invocat și faptele sesizate.
- 3.** O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VII. Modalitatea de plata amenzii

Nu este cazul

VIII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 09.09.2020 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, GRAMA HORIA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA MARIA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 11.09.2020

Redactată și motivată: ACF/AA

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.